

## JEDNOŚĆ EWANGELII

**Tekst biblijny:** Rz 3,23

**Cel lekcji:**

**Poznanie:** Przyznanie, że ludzkość wpadła w przepaść grzechu i śmierci, z której nie może się wydobyć.

**Odczucie:** Poczucie bezradności i jednocześnie żywej nadziei, iż Bóg nas nie opuścił.

**Działanie:** Odrzucenie twierdzeń o ludzkiej dobroci i postępie tłumiących poczucie potrzeby Chrystusa.

**Plan nauczania**

**I. Poznanie: Świadomość problemu.**

A. Dlaczego grzech należy rozumieć jako powszechny problem, a nie przejściowe utrudnienie tu i ówdzie?

B. Jak mają się różne ludzkie sposoby na zło ludzkości (edukacja, metody polityczne i społeczne itd.) do rozwiązania, jakie Bóg przygotował przez Chrystusa?

**II. Odczucie: Uporanie się z problemem.**

A. Jakie kulturowe kłamstwa czynią nas nieczułymi na grzech i potrzebę Boga?

B. Skoro „poczucie grzeszności” może być autodestruktywnym doświadczeniem, jak możemy je wykorzystać jako pierwszy krok ku Chrystusowi?

**III. Działanie: Koniec z zaprzeczaniem problemowi.**

A. Jak odpowiedziałbyś na twierdzenie, że ludzkość nie jest w zupełnie złym stanie (a zatem nie potrzebuje Zbawiciela), skoro istnieją uprzejmi i miłujący ludzie nie mający związku z chrześcijaństwem?

B. Jak rozróżnienie między wewnętrznym życiem w głębi serca i zewnętrznymi czynami pomaga nam odpowiedzieć na poprzednie pytanie?

**Podsumowanie:** Ludzie mają problem ze zrozumieniem i docenieniem wspaniałej ewangelii Bożego zbawienia, jeśli zaprzeczają rzeczywistości swojego grzesznego stanu albo usiłują ją wybielać i łagodzić.

**Cykl nauczania**

**Etap 1 - Motywowanie**

**Tekst biblijny:** Rz 2.

**Kluczowa koncepcja duchowego rozwoju:** Kiedy pewna społeczność zostaje pobłogosławiona czy uprzywilejowana przez Boga, wówczas może mieć trudności z przyznaniem się do własnego grzechu. Grzechy tych poza ową społecznością są przez nią wyolbrzymiane, podczas gdy grzechy członków tej społeczności są minimalizowane czy wypierane. Często zdarza się, że świadomość potrzeby sprawiedliwości Bożej w Chrystusie zostaje wyparta przez zarozumiałość i obłudę.

**Tylko dla nauczyciela:** Celem jest nie dopuścić, by Kościół wpadł w pułapkę podobną do tej, w jaką wpadli ludzie, o których Paweł napisał w Rz 2. Przyjmowanie podwójnego standardu w kwestii grzechu prowadzi do teologicznej i misyjnej tragedii. Staraj się prowadzić uczestników lekcji do przyznania, że każdy z nas jest osobiście skażony grzesznością. Skorzystaj z mocnych wywodów Pawła (Rz 2,1-5.23-24), by podkreślić, że zagadnienie to nie jest poboczną kwestią, jako że dotyczy świadectwa Kościoła i charakteru Boga (Rz 2,24).

**Otwarcie dyskusji:** Wyolbrzymianie cudzych grzechów i minimalizowanie własnych stało się niemal naszą drugą naturą. Weźmy na przykład proste doświadczenie związane z prowadzeniem samochodu. Czasami reakcje i gniew, które tłumimy jako chrześcijaństwo, gdy inny kierowca popełnia błąd, są po prostu krępujące. Jednak gdy to my sami popełniamy podobne błędy, po prostu mówimy do siebie: „Ups! Każdemu może się zdarzyć”. To właśnie ten podwójny standard obnaża Paweł w Rz 2 i my także powinniśmy obnażyć ten podwójny standard w naszym życiu.

### **Pytania do dyskusji**

1. Jak odnoszenie problemu grzechu tylko do niewierzących sprawia, że błędnie stosujemy ewangelię?
2. Jak podwójny standard w kwestii grzechu i sądu właściwie udaremnia nasze świadectwo wobec świata?

### **Etap 2 - Badanie**

**Tylko dla nauczyciela:** Rz 2 to dość zaniedbany rozdział, wciśnięty między protestancką mantrę - „sprawiedliwy z wiary żyć będzie” (Rz 1,17) - a niezaprzeczalny teologiczny klejnot Rz 3—8. Uczniowie zmagali się i nadal zmagają się z tym, jak wpasować ten rozdział w szerszą teologiczną strukturę księgi. To zamieszanie pozostawia dużo miejsca w Rz 2 na dalszą refleksję. Zachęć uczestników lekcji do wykorzystania tej ekscytującej możliwości wkroczenia na niezbadany teren. Podkreśl to, jak konkretne zachowania wymienione w Rz 2 wskazują na (1) powszechność problemu grzechu i (2) zakorzenienie nieposłuszeństwa w grzesznej zarozumiałości w podejściu do łaski Bożej.

### **Komentarz biblijny**

#### **I. Sędziowie podsądny (przeczytaj Rz 1,28-30; 2,1-11).**

Po wymienieniu listy grzesznych zachowań (Rz 1,23-31) Paweł przystępuje do dalszej denuncjacji. Píše, że grzechy te są nie tylko beczelnie popełniane, ale ponadto grzesznicy otrzymują pełne uznanie ze strony tych, którzy te grzechy popełniają (Rz 1,32). Nie chodzi tu o żadne pretensje do niewinności czy choćby niewiedzy, ale jawny, otwarty bunt!

Nieco nieoczekiwanie Paweł zwraca się przeciwko temu, kto osądza te grzechy. Używa przy tym środka retorycznego zwanego diatrybą, by przedstawić swój argument niejako w dyskusji z wyobrażonym rozmówcą. Rozmówca ten, w przeciwieństwie do tych, którzy *pochwala*ją tak beczelne grzechy, *potępia* wszelką taką nikczemność (Rz 2,1). Jest tylko jeden problem. Ten „sprawiedliwy” sędzia popełnia takie same czyny, jakie potępia, a wraz z tym wnikliwym spostrzeżeniem Paweł wskazuje, że cały świat znajduje się w rozpaczliwym położeniu (Rz 3,9), a następnie stosuje rozwiązanie ewangelii tak samo do wszystkich ludzi. Żydzi, rzecz jasna reprezentowani przez osądzającego rozmówcę (Rz 2,17), oraz poganie z ich długą listą grzechów, jednakowo stoją przed sądem Bożym (Rz 2,3.5.16; 3,19).

Nasuwa się pytanie, jak ludzie, którzy posiadają dość wiedzy, by potępiać grzech, mogą liczyć na to, że „ujdą sądu Bożego” (Rz 2,3), skoro popełniają takie same grzechy. Na to pytanie odpowiemy w komentarzu poniżej.

**Do rozważenia:** Jak podejście Pawła polegające na ukazaniu ludzkości jako znajdującej się „pod wpływem grzechu” (Rz 3,9) powinno na zawsze zmienić twoją postawę wobec grzechów innych ludzi? Jaka cecha charakteru powinna być pielęgnowana w postawie wobec grzechów, jakie popełniają ludzie wokół nas? Czy cecha ta może nam pomóc także właściwie podchodzić do własnych grzechów?

#### **II. Fałszywe bezpieczeństwo (przeczytaj Rz 2,17-29; 3,1).**

Zazwyczaj wyjaśnia się Rz 1—2 jako ukazanie zarówno pogan jak i Izraelitów znajdujących się pod panowaniem grzechu, po to, by zastosować wobec nich wszystkich ewangelię w rozdziale 3. To podejście zostało podkreślone także w lekcji. Jednak w Rz 2 przedstawione zostało także poczucie fałszywego bezpieczeństwa odwołującego się do łaskowości Boga. To fałszywe bezpieczeństwo

uniemożliwia szczere posłuszeństwo wobec Boga, a jednocześnie zajmuje miejsce prawdziwej „łaski jego, przez odkupienie w Chrystusie Jezusie” (Rz 3,24).

Aby odpowiedzieć na pytanie, które zadaliśmy powyżej, zacznijmy jeszcze raz zadając je ponownie: Jak wyobrażony rozmówca Pawła i ci, których reprezentuje, zamierzają uniknąć sądu Bożego? Odpowiedź na to pytanie jest teologiczną konstrukcją opartą na charakterze Boga jako dobrego, cierpliwego i wyrozumiałego wobec *nich* (ale nie wobec pogan), minimalizującą sąd Boży nad nimi (ale nie poganami) (Rz 2,5). Paweł obnaża to błędne zrozumienie łaskawych cech charakteru Boga, podkreślając, że (1) te cechy charakteru Boga mają prowadzić do skruchy i (2) Bóg „odda każdemu według uczynków jego” (Rz 2,6). Innymi słowy, Bóg jest głuchy na wywyższanie Jego łaski, kiedy łaska ta jest używana jako wymówka dla nieposłuszeństwa albo jako przepustka na sądzie bez względu na postępowanie człowieka.

Ten ciąg myślowy ma swoją paralelę w drugiej połowie Rz 2. Znajdujemy tam co najmniej dziesięć twierdzeń składających się na uroszczenie szczególnego uprzywilejowania. Na przykład, twierdzenia te obejmują nazywanie się Żydem, chlubienie się Bogiem, bycie wodzem ślepych itd. (Rz 2,17-21). Do tej listy możemy dodać znak przymierza w postaci obrzezania (Rz 2,25) oraz powierzenie wyroczni Bożych (Rz 3,2), przy czym apostoł stwierdza, że bycie Izraelitą daje przewagę „pod każdym względem” (Rz 3,2). Jednak poleganie przez Izraelitów na Bożym akcie łaskawego wybrania oraz towarzyszącym mu przywilejom przymierza przy jednoczesnym gwałceniu prawa/przymierza „bezczęści Boga” i sprawia, że poganie bluźnią Bogu (Rz 2,23-24).

Sposób, w jaki Paweł przeciwstawia się temu podwójnemu standardowi polega na przywołaniu koncepcji, która przysparza nieustannego bólu głowy biblistom. Paweł po prostu w środku rozdziału stwierdza: „Nie ci bowiem, którzy przysłuchują się czytaniu Prawa [Izraelici], są sprawiedliwi wobec Boga, ale ci, którzy Prawo wypełniają [zarówno Izraelici, jak i poganie], będą usprawiedliwieni” (Rz 2,13 BT). Gdyby Bóg nie postępował w ten sposób, to korzystny wynik sądu byłby zagwarantowany jedynie Izraelitom, gdyż żaden poganin nie mógłby powoływać się na etniczne ani religijne błogosławieństwa (w tym np. słuchanie prawa) dane Izraelowi. Ale według Pawła tak być nie może. Bóg nikogo nie faworyzuje, gdyż „u Boga nie ma względu na osobę” (Rz 2,11).

Wszystkie te korzyści z bycia szczególnym Bożym ludem przymierza niewiele się liczą, kiedy prawo jest łamane. Obrzezanie może się okazać daremne (Rz 2,25), a izraelskie pochodzenie może nie zdać się na nic (Rz 2,28).

Krótko mówiąc, łaska Boża okazana Izraelitom niestety i niepotrzebnie doprowadziła ich do zuchwałego zaślepienia na ich grzech i obłudę, zwłaszcza w ich postawie wobec pogan. Paweł jako swego rodzaju odpowiednik Jana Chrzciciela po drugiej stronie Golgoty rozwija ten argument, aby przygotować drogę dla ewangelii Bożej w Chrystusie w kolejnych rozdziałach - ewangelii dla Izraelity i poganina, dla ciebie i mnie.

**Pytanie do dyskusji:** Jakie teologiczne płaszcze fałszywego poczucia bezpieczeństwa stosują współcześni chrześcijanie stawiając przez to bariery pełnemu przyjęciu ewangelii?

### **Etap 3 - Zastosowanie**

**Tylko dla nauczyciela:** „Tania łaska”, obłuda i lekceważenie potrzeby przestrzegania prawa to zasadnicze problemy współczesnego Kościoła chrześcijańskiego. Jak na ironię, *List do Rzymian* jest często wykorzystywany na poparcie antynomicznych poglądów. Zachęć uczestników lekcji do rozważenia ich aktualnych symboli statusu (przynależności religijnej, wyższości etnicznej itp.), które mogą blokować w nas świadomość, iż jesteśmy grzesznikami rozpaczliwie potrzebującymi Chrystusa.

**Pytanie do przemyślenia:** Jak możemy dostrzec fakt, iż nasz Kościół został szczególnie pobłogosławiony przez Boga, a jednocześnie nie popadać w kompleks wyższości, w jaki popadli starożytni Izraelici?

#### **Etap 4 - Tworzenie**

**Tylko dla nauczyciela:** Porównaj łatwość, z jaką przychodzi nam wytykanie cudzych grzechów (Rz 1,18-22) z niezwykle trudnością, z jaką zauważamy własne grzechy (Rz 2,1.21-24). Celem jest, by uczestnicy lekcji głęboko zastanowili się nad sobą i odczuli pokorę wobec Boga. Wskaż kierunek w tym doświadczeniu i pierwszy podziel się swoimi spostrzeżeniami.

#### **Zadania**

1. Zaprosz odważne osoby, by podzieliły się swoim świadectwem, jak Bóg objawił im ich uprzedzenia i jak łaskawie wyzwolił ich z tej postawy.
2. Wspólnym doświadczeniem adwentystów dnia siódmego jest to, iż są nazywani legalistami, bo przestrzegają biblijnego szabatu. Zachęć uczestników lekcji, by na podstawie Rz 2 wykazali obłudę twierdzenia, iż jest się zbawionym pomimo jawnego lekceważenia prawa Bożego.